

Омельчак Тетяна

здобувач 2 курсу спеціальності «Облік і оподаткування»

Мельничук Оксана

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

РОЗРАХУНКИ ІЗ СПОЖИВАЧАМИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ: ОБЛІК І АНАЛІЗ

Невід'ємною складовою в організації управління поточною дебіторською заборгованістю із споживачами комунальних послуг є її аналіз. Для аналізу дебіторської заборгованості використовують дані бухгалтерського обліку.

Реалізація управлінських функцій підприємством щодо дебіторської заборгованості базується на чіткому розумінні її економічного змісту, причин і наслідків виникнення у сучасних умовах господарювання, підходів щодо її класифікації.

КП «Міськтепловоденергія» є основним постачальником житлово-комунальних послуг підприємствам, установам та організаціям міста, а також населенню за регульованим тарифом. Тарифи затверджуються Національною комісією з регулювання енергетики та житлово-комунальних послуг.

Всі первинні документи формуються в ІС Бухгалтерії в розрізі: категорій покупців та видів послуг за відповідними аналітичними рахунками до рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»: 3611 «Розрахунки за теплову енергію та гаряче водопостачання»; 3612 «Розрахунки за водопостачання»; 3613 «Розрахунки за електроенергію»; 3614 «Розрахунки за інші послуги»; 3615 «Розрахунки за водовідведення»; 3616 «Розрахунки за нарахованими штрафними санкціями»; 3617 «Розрахунки за послуги лазні»; 3618 «Розрахунки щодо обслуговування ВБМ ЦО, ГВП, ХВП»; 3619 «Розрахунки за комунальну послугу».

Для оцінки стану розрахунків з покупцями і замовниками розглянемо динаміку наданих послуг за період дослідження (табл. 1). Як видно з таблиці 1 в 2015 році підприємство реалізувало житлово-комунальних послуг на суму 163,1 млн. грн., в 2016 році – 171,5 млн. грн., а в 2017 році – 204,2 млн. грн.. Темп приросту реалізації послуг в 2016 році був на рівні 5,2%, а в 2017 році на рівні 19% проти показників минулих років. Цьому сприяло прийняте та затверджене рішення щодо підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги. За даними аналітичного обліку розрахунків з покупцями і замовниками, на підприємстві продовж періоду дослідження було реалізовано теплову енергію споживачам в таких розмірах: в 2015 році на суму 102,1 млн. грн., в 2016 році – на суму 118,4 млн. грн., в 2017 році – на суму 137,6 млн. грн. Продовж періоду дослідження щорічний темп приросту реалізації теплової енергії був на рівні 16%.

Таблиця 1

Аналіз динаміки наданих послуг покупцям і замовникам в КП «Міськтепловоденергія», тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення «+»;«-»		
	2015	2016	2017	2016-2015	2017-2016	2017-2015
Дохід від реалізації, що відображений за дебетом аналітичних рахунків:				x	x	x
3611	102 051,4	118 358,3	137 555,1	16306,9	19196,8	35503,7
3612	29 356,5	25 893,6	34 354,7	-3462,9	8461,1	4998,2
3613	3 832,4	4 991,7	8 286,7	1159,3	3295,0	4454,3
3614	2 419,0	2 208,4	2 200,3	-210,6	-8,1	-218,7
3615	21 195,2	18 540,3	20 096,2	-2654,9	1555,9	-1099
3616	119,9	50,4	54,6	-69,5	4,2	-65,3
3617	394,2	545,7	692,6	151,5	146,9	298,4
3618	3 579,0	878,9	913,4	-2700	34,5	-2665,6
3619	167,3	37,7	1,9	-129,6	-35,8	-165,4
Всього обороти за дебетом за розрахунками з покупцями	163 114,9	171 505,0	204 155,7	8390,1	32650,7	41040,8

Позитивною динамікою характеризувалась реалізація електроенергії, що виробляється на підприємстві. Так постачання електроенергії споживачам в 2015 році було на суму 3,8 млн. грн., в 2016 році – на 5,0 млн. грн., а в 2017 році – вже на 8,3 млн. грн. Темп приросту доходу від постачання електричної енергії складав 30,3% в 2016 році та 66% в 2017 році проти показників минулого року.

Зросли доходи підприємства і від реалізації послуг лазні. Так в 2015 році вони склали 394,2 тис. грн., в 2016 році – 545,7 тис. грн., а в 2017 році – вже 692,6 тис. грн. Темп приросту виручки від послуг лазні щороку перевищував 25%.

Реалізація послуг водопостачання юридичним та фізичним особам була нестабільною. В 2016 році виручка від реалізації скоротилась на 3,5 млн. грн., проте в 2017 році абсолютний її приріст був на рівні 5,0 млн. грн., або 30% проти показника минулого року.

За період дослідження скоротились доходи підприємства від послуг водовідведення та іншої реалізації послуг, проте вони не є основним джерелом доходів для підприємства.

В структурі наданих послуг найбільшу питому вагу складає реалізація теплової енергії, тому опалювальний період завжди для підприємства є найбільш ефективним в частині реалізації послуг.

Для оцінки стану розрахунків за надані послуги споживачами звернемося до інформації, що представлена в таблиці 2.

В 2015 році дебіторська заборгованість за надані послуги була допустимою, а її термін не перевищував трьох місяців. В 2016 – 2017 роках наявність кредиторської заборгованості за розрахунками за тепловою енергією, за

СЕКЦІЯ 1

Актуальні питання теорії і практики бухгалтерського обліку і звітності в Україні

SECTION 1

Current issues of theory and practice of accounting and reporting in Ukraine

воду та водовідведення виникла за рахунок компенсації підприємству субсидій щодо послуг населенню.

Таблиця 2

Аналіз динаміки заборгованості покупців і замовників за надані послуги в КП «Міськтепловоденергія», тис. грн.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення «+»;«-»		
	2015	2016	2017	2016-2015	2017-2016	2017-2015
Залишки за аналітичними рахунками:						
3611	750,2	-13 237,4	-13186,1	-13987,4	51,3	-13936,3
3612	1334,4	-628,4	-634,0	-1962,8	-5,6	-1968,4
3613	388,4	923,8	377,1	535,4	-546,7	-11,3
3614	668,3	559,3	272,1	-109,0	-287,2	-396,2
3615	917,9	-789,4	-960,8	-1707,3	-171,4	-1878,7
3616	-	-	-	-	-	-
3617	-	-	-107,2	-	-107,2	-107,2
3618	799,6	1235,7	1626,9	436,1	391,2	827,3
3619	132,9	91,6	68,1	-41,3	-23,5	-64,8
Всього за розрахунками з покупцями і замовниками	4 991,7	-11 844,8	-12 543,9	-11977,7	-699,1	-17535,6

При здійсненні розрахунків за надані послуги використовуються готівкові та безготівкові форми розрахунків, а також погашення заборгованості в рахунок оплати праці. Динаміка оплати за надані послуги в розрізі форм розрахунків нами представлена на рис. 1. За даними рис.1 видно, що в основному розрахунки здійснюють через поточний рахунок підприємства, розрахунки готівкою складають від 22% в 2015 році до 29,2% в 2017 році.

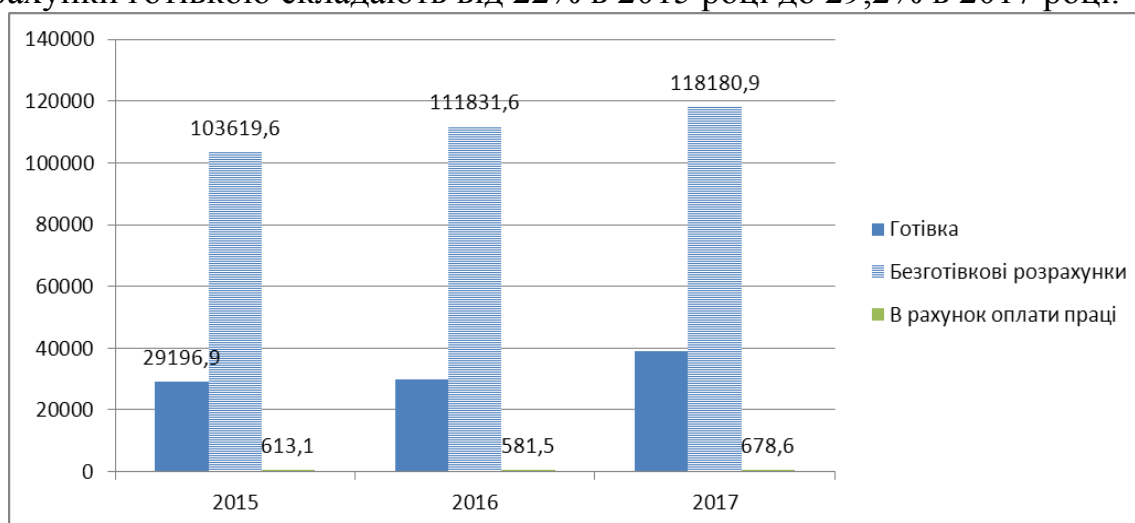

Рис. 1. Форми розрахунків, що використовують на підприємстві споживачі послуг

Джерело: складено автором.

Облік розрахунків з покупцями і замовниками на підприємстві складається із двох ділянок: розрахунково-абонентського відділу, що обслуговує розрахунки з населенням, та власне основної бухгалтерії та відповідального працівника за розрахунки з юридичними особами.

В результаті неузгодженості програмного забезпечення в частині обслуговування розрахунків з населенням із програмним забезпеченням 1С:«Бухгалтерія» підсумки, що формуються в Оборотно-сальдовій відомості щодо розрахунків з населенням відображаються згорнуто загальною сумою. За рахунок цього залишки за окремими аналітичними рахунками є лише кредитовими (табл. 2), в той час коли за даними розрахунково-абонентського відділу в розрізі кожного споживача вони є розгорнутими (одночасно дебетові і кредитові). За таких обставин при заповненні фінансової звітності необхідно вручну коригувати інформацію щодо дебіторської заборгованості на підставі додаткових вибірок за розрахунками з населенням. Отже дана ділянка обліку потребує удосконалення виключно на рівні програмного забезпечення.

Правильна організація роботи бухгалтерської служби щодо розрахунків із споживачами житлово-комунальних послуг дозволить оперативно здійснювати моніторинг ситуації з дебіторською заборгованістю, вчасно і вірно приймати управлінські рішення, уникати складних і суперечливих ситуацій з контрагентами.

Павельчук Ангеліна
студентка

Науковий керівник: Кондрюк Л.В., к.е.н., доцент
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ТА ВИДАТКІВ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ

На сучасному етапі інтеграції України у світову економіку, посилилась увага до проблеми уніфікації бухгалтерського обліку, а отже, відповідності бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів. За цих умов процес виявлення проблем організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах набуває особливої актуальності [1].

До бюджетних установ належать установи системи освіти, науки, культури, медичні заклади, науково-дослідні інститути, органи законодавчої та